

TENTTIPANKKI

Tähän tenttipankkiin on koottu ennen vuotta 2025 lähetettyjä tenttivinkkejä.

Vinkit on tarkastettu ja osoitettu edelleen toimiviksi.

Uusimmat vinkit löydät Interaktion nettivisuilta, tämän pankin vierestä.

Opiskelun iloa!

Empiirinen yhteiskuntatutkimus

Kirjallisuus:

- Alasuutari, Pertti (2001) *Johdatus yhteiskuntatutkimukseen*. Tampere: Vastapaino.
- Valli, Raine (2015) *Johdatus tilastolliseen tutkimukseen* (2. uudistettu painos.). Jyväskylä: PS-kustannus.
- Hurtig, Johanna & Merja Laitinen & Katriina Uljas-Rautio (toim.) (2010) *Ajattele itse. Tutkimuksellisen lukutaidon perusteet*. PS-kustannus.
- Alastalo, Marja & Marika Åkerman (2011). *Tieto hallinnassa*. Tampere: Vastapaino

[Moodle-tentti](#), aineistona oli luennot ja kirjallisuutta.

Vastattiin yhteen kysymykseen. (kysytty [2020](#))

- Tutkijalla on idea. Hän haluaa vertailla kierrätysaktiivisuutta Suomessa ja Ruotsissa. Pohdi ja perustele, mikä tutkimusasetelma sopisi parhaiten tämän aiheen tutkimiseen (kvalitatiivinen, kvantitatiivinen vai kokeellinen). Kuvaile, miten tutkijan suunnittelu- ja työskentelyprosessi etenee. Selitä, minkälaisia valintoja tutkijan on tehtävä. Pohdi, minkälaisia kompromisseja tutkimuksessa voidaan joutua tekemään, ja selitä miksi. Selitä, miten tutkimus asettuu osaksi tieteellistä keskustelua.
- Etsi annetusta artikkelista vastaukset seuraaviin kysymyksiin, vastaa kurssilla opeteltuja käsitteitä hyödyntäen:
 - 1. Mitä ilmiötä artikkelissa tutkittiin ja miksi?

- 2. Mitkä ovat kyseisessä tutkimuksessa käytetyt, keskeisimmät käsitteet?
 - 3. Oliko tutkimusasetelma kvantitatiivinen vai kvalitatiivinen?
 - 4. Mikä oli tutkimuksen aineisto ja miten se oli kerätty?
 - 5. Millä menetelmällä aineisto analysoitiin?
 - 6. Mikä oli tutkimuksen keskeisin tulos/tulokset?
 - 7. Mitä johtopäätöksiä tuloksesta tehtiin?
 - 8. Minkälaisia seikkoja kirjoittajat nostivat esiin seuraavista asioista: tutkimuksen rajoitteet, validiteetti, reliabiliteetti, yleistettävyyys, eettiset haasteet, jatkotutkimusaiheet? Mitä mieltä itse olet? Kirjaa vielä artikkelin viite mahdollisimman täydellisenä: kirjoittajat, julkaisuvuosi, artikkelin nimi, lehti, vuosikerta, numero ja sivunumerot.
- Tutkimuksessa halutaan mitata joukkoliikenteen käyttöä. Etsi jokin realistinen esimerkki siitä, miten se voitaisiin operationalisoida.
 - Tutkimuksessa halutaan tutkia ylläluonnollisia kokemuksia. Etsi realistinen esimerkki siitä, minkälaisella luonnollisella aineistolla sitä voitaisiin tutkia.
 - Selitä lyhyesti, minkälaiset seikat voivat johtaa mittarin validiteetin ja reliabiliteetin ongelmiin?

Exam-tentti, 2021

- Miten tilastollisesti tuotettu tieto suhteutuu aiempaan tietoon?
- Mitä on tilastollinen tutkimus?
- Millaista ajattelua opiskelijalta odotetaan?
- Millaisia ongelmia tilastojen käyttöön voi liittyä?

Paperitentti, 2022

- Mikä on oleellisin ero empiirisen ja teoreettisen tutkimuksen välillä? (1 p.)
- Nimeä kolme tapaa kerätä analysoitavaa tutkimusaineistoa empiirisessä yhteiskuntatutkimuksessa. (1 p.)
- Mittaat opiskelijoiden joulumieltä painovaa'alla. Ohjaajasi kritisoi aineistonkeruusi luotettavuustekijää, joten hän kertoo, että mittarisi validiteetti on huono. (1 p.)
- Miten uusmaterialismissa suhtaudutaan esineiden tai materian toimijuuteen? (1 p.)

- Tutkija kirjoittaa: ”Useimmissa maissa, joissa on korkea koulutustaso, uskonnollisuus on verrattain vähäistä. Norjassa on korkea koulutustaso, joten uskonnollisuus on siellä todennäköisesti vähäistä.” Kyse on probabilistisesta päättelystä. (1 p.)
- Mitä rikkomiskokeessa rikotaan? (1 p.)
- Miksi joulupukkia voi tutkia empiirisesti? (1 p.)
- Miksi kausaalipäättely on tutkimuksessa haastavaa? Anna kuvitteellinen esimerkki. (2 p.)
- Mitä tarkoittaa aineistovetoinen (ts. aineistolähtöinen) tutkimus? (2 p.)
- Tutkimuskohteena on anteliaisuus, vaihtoehtoina laboratorio- ja kenttätutkimus. Esittele vaihtoehtojen edut ja haasteet. (2 p.)
- Mitä tarkoittaa induktio tutkimuksessa? (2 p.)
- Laadi Likert-skaala, jonka avulla selvität vastaajien uskoa joulupukkiin. (2 p.)
- Selitä operationalisointi ja anna siitä esimerkki. (2 p.)
- Yksinkertainen koeasetelmasi koskee jollain tavalla joulupukkia. Kerro hypoteesi, manipuloitava tekijä ja tarkasteltava seuraus. (3 p.)
- Mitä eroa on tutkittavan ilmiön ymmärtämisellä ja hyväksymisellä ja mitä väliä sillä on yhteiskuntatutkimuksen kannalta? (3 p.)

läpipääsy = 9p/25p

Paperitentti, 2023

Monivalintakysymyksiä:

- Mitä empiirinen tutkimus on?
- Millaisiin kysymyksiin selittävä analyysi pyrkii vastaamaan?
- Mikä on kuvailevan analyysin pääasiallinen tavoite?
- Miten teorian rakentaminen yleensä alkaa
- Mitä tarkoitetaan probabilistisella selittämisellä?
- Mikä on tutkimusasetelman tehtävä yleisesti?

Käsitteen määrittelyt:

- Mitä tarkoittaa kausaalinen yhteys?

- Mikä on poikkileikkausasetelma?
- Millainen on reliaabeli mittari kvantitatiivisessa tutkimuksessa?
- Mitä tarkoitetaan luonnollisella aineistolla?
- Miten etnografiassa kerätään aineistoa?
- Mitä tarkoittaa intertekstuaalisuus?

Sosiaalisen maailman käsitteellistäminen

Kirjallisuus:

- Helkama, Klaus et al. (2015 tai uudempi) *Johdatus sosiaalipsykologiaan*. Helsinki: Edita.
- Jokinen, Eeva (2010) *Aikuisten arki*. Helsinki: Gaudeamus.
- Thomas Hylland Eriksen (2014) *Toista maata? Johdatus antropologiaan*. Helsinki: Gaudeamus.

Exam-tentti, 2021

- Miten ennakkoluuloja voidaan selittää yksilötasolla? (Johdatus sosiaalipsykologiaan)
- Miten kirja käsittelee haastattelukertomuksia tiedon lajina? (Aikuisten arki)
- Mitä tarkoitetaan kulttuurirelativismilla ja miten käsitettä kirjassa lähestyttiin? (Toista maata? Johdatus antropologiaan)

Yhdenvertaisuus ja sukupuolten tasa-arvo yhteiskunnassa

Moodle-tentti, 2020

- Miksi ja kenelle seksismi on ongelma työpaikalla?
- Miten tapahtuu valtiosopimuksen a) sitominen ja b) valvominen? Miksi valtiosopimusten valvonta on tärkeää?
- Kuinka luennoitsijan mukaan voidaan ennaltaehkäistä sukupuoleen tai seksuaalisuuteen liittyviä häirintätilanteita?

- Miten Helsingin tulevaisuutta voidaan hahmottaa näiden maahanmuuttoa ja monikulttuurisuutta kuvaavien käsitteiden kautta: super-diversiteetti, kompleksinen diversiteetti, kelluva väestö ja enemmistö-vähemmistö-asetelma?
- Tasa-arvolaissa mainitaan kiellettyä syrjintäperusteena sukupuoli-identiteetti ja sukupuolen ilmaisu. Anna kattavasti esimerkkejä siitä, millaisesta sukupuolen moninaisuudesta tällöin voi olla kyse.
- Millaisia parannuksia Setan ja Trasekin ajama translain kokonaisuudistus toisi transsukupuolisten ihmisten asemaan?
- Minkä lakien mukaan myös muut kuin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvovaltuutetut ovat velvoitettuja edistämään yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa? Millaisia keinoja nämä muut tahot voivat lakeihin perustuen käyttää?
- Mitä Kölvi- toiminta on?

Moodle-tentti, 2021

- Miten feministinen talouspolitiikka eroaa vasemmistolaisesta ja oikeistolaisesta talouspolitiikasta?
- Millaisia ongelmia musliminuoret voivat törmätä koulussa ja työelämässä? Millaisin antirasistisin teoin heitä voi tällöin tukea?
- Mitä tarkoittaa strateginen hiljaisuus? Mitä siitä voi feminististen tutkijoiden mukaan seurata?
- Millaisin keinoin Helsingin kaupunki tukee maahanmuuttajien osallisuutta?
- Kuinka luennoitsijan mukaan voidaan ennaltaehkäistä sukupuoleen tai seksuaalisuuteen liittyviä häirintätilanteita?
- Mitkä tekijät Aarnion ja kumppaneiden mukaan muovaavat sateenkaariperheiden nuorten ja nuorten aikuisten kokemuksia sateenkaariperheessä elämisestä?
- Millaisia muotoja työntekijään kohdistuva verkkoviha voi saada eri foorumeilla? Miksi ja miten työpaikalla pitää reagoida siihen?
- Kevät Nousiainen kirjoittaa ihmisoikeuksien turvaamisesta, johon liittyy keskeisesti yhdenvertaisuusperiaatteen noudattaminen ja tasa-arvon edistäminen. Millä keinoin voimme toteuttaa näitä periaatteita?

Moodle-tentti, 2022

- Mitä feminististen taloustutkijoiden mukaan on sosiaalinen uusintaminen? Mikä on sen paikka yhtäältä taloudessa ja toisaalta talouspolitiikassa?
- Millaisia muotoja verkkoviha voi saada? Kenen ja milloin siihen tulee puuttua?
- Miten ja mihin kansainväliset ihmisoikeussopimukset sitovat Suomea?
- Mitä translain etenemisen prosessista voi oppia perusoikeuksien toteutumisesta Suomessa?
- Miten julkinen sektori voi lisätä kansalaisten luottamusta, yhdenvertaisuutta ja demokratiaa julkisen tilan käytön suunnittelulla?

Moodle-tentti, 2023

- Miksi myös positiivinen syrjintä on laissa kiellettyä syrjintää?
- Millaisilla keinoilla yksittäinen ihminen voi vaikuttaa ihmisoikeuksien toteutumiseen Suomessa? Voit halutessasi käyttää tapausesimerkkiä.
- Millaisiin periaatteisiin ja käytäntöihin antirasistinen toiminta perustuu?
- Kuntapalveluiden suunnittelu ja tuottaminen ovat useiden, osin ristiriitaisten, tavoitteiden sekä arvojen, kuten oikeudenmukaisuuden ja yhdenvertaisuuden, ohjaamia. Millaisia palveluiden tuottamiseen liittyvät haasteet ovat ja kuinka itse näet, että niitä voisi ratkaista?
- Millaisilla tutkimusten ja selvitysten mukaisilla toimilla Tampereen yliopisto voisi toteuttaa lakisääteistä velvoitettaan työnantajana edistääkseen trans- ja muunsukupuolisten työntekijöittensä tasa-arvoista asemaa työyhteisössään?